

Міністерство освіти і науки України

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НН інституту культури і мистецтв
О.А. Устименко-Косоріч
«31» серпня 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми музичної освіти

галузь знань 01 Освіта
спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Освітньо-наукова програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту культури і мистецтв
«31» серпня 2020 р.

Голова О.Ф. Руденко

Суми - 2020

Розробники:

1. **Єременко Ольга Володимирівна**, доктор педагогічних наук,
професор кафедри хореографії та
музично-інструментального виконавства _____

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства.

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

О.В. Єременко, доктор педагогічних наук, професор _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Аспірант	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
2-й		2-й	
Семестр			
3-й		3-й	
Лекції			
8 год.		4 год.	
Практичні заняття			
22 год.		6 год.	
Самостійна робота			
60 год.	80 год.		
Загальна кількість годин – 90	Вид контролю: залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Курс «Актуальні проблеми музичної освіти», розроблений для спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво), є складовою підготовки аспірантів навчально-наукового інституту культури і мистецтв. Вивчення стану та проблематики сучасної музичної освіти у процесі підготовки аспіранта – це важливий етап формування сучасного освіченого музиканта-науковця.

Мета курсу полягає у: підготовці науковців у галузі мистецтва до рівня і тенденцій розвитку сучасної науки; ознайомлення з провідними методичними системами та авторськими концепціями музичної освіти; вивченню актуальних питань розвитку освіти у сфері музичного мистецтва та розробка власних методик щодо їх вирішення.

Завдання курсу:

- розкриття і аналіз в історичній ретроспективі зародження та розвитку різноманітних підходів до музичної освіти;
- вивчення різноманітних систем музичної освіти України та зарубіжних країн;
- використання авторських методик або елементів провідних систем музичної освіти під час виконання творчих завдань або розробки власної методичної концепції;
- формування науково-творчого підходу у подальшій професійній діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Для успішного освоєння аспірантом навчального курсу «Актуальні проблеми музичної освіти» передбачається інтеграція знань, умінь і навичок з таких дисциплін освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня: «Методика викладання музичного мистецтва у ЗВО», «Мистецька педагогіка», «Педагогіка вищої школи», «Фах» відповідно до освітньо-професійної програми 014 Середня освіта (музичне мистецтво) третього (аспірантського) рівня вищої освіти.

3. Результати навчання за дисципліною

Зміст курсу забезпечує: вивчення, узагальнення та впровадження в практичну роботу передового освітнього досвіду зарубіжних країн; аналізу і творчого переосмислення провідних авторських методик та педагогічних систем музичної освіти різних країн світу; володіння дослідницькими навичками щодо вивчення актуальних проблем розвитку сучасної музичної освіти.

<p>ІК. Здатність здійснювати послідовний процес ґрунтовної дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з теорії, методології, методики і практики музичної освіти, спроможність розв'язувати комплексні проблеми музичної освіти, підготовки майбутніх докторів філософії (Ph. D.).</p> <p>ЗК 3. Здатність діяти на основі норм наукової етики, дотримуватись принципів академічної культури та доброчесності.</p> <p>СК 1. Здатність володіти концептуальними та методологічними знаннями з музично-педагогічної освіти.</p>	<p>ПРН-1</p>	<p>Оволодіння аналітичним мисленням, методиками систематизації тезаурусу, прогнозування розвитку феноменів на підставі отриманих даних, аргументування власних оцінних суджень.</p>
<p>ЗК 9. Здатність навчатися і самонавчатися, працювати автономно у сучасному музично-освітньому середовищі.</p> <p>СК 3. Здатність виконувати авторські дослідження, виявляти актуальні феномени в освітньому процесі для наукового пошуку.</p>	<p>ПРН-3</p>	<p>Демонструвати креативне мислення, формулювати узагальнення і розробляти рекомендації використовуючи інноваційні технології у музично-освітньому середовищі.</p>
<p>ЗК 2. Здатність застосовувати наукові знання у дослідницько-інноваційній, пошуковій та практичній діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність володіти навичками педагогічної майстерності, методами педагогічної діагностики в галузі музично-педагогічної освіти, загальної музичної освіти здобувачів освіти та професійної підготовки фахівців у сфері музичного мистецтва.</p>	<p>ПРН-5</p>	<p>Здійснювати ідентифікацію наукових та практичних проблем музичної освіти, готувати наукові тексти та доповіді, реалізовувати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземною мовами, демонструвати вміння усної та письмової комунікації.</p>
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, пошуку, синтезу та критичної обробки інформації в процесі науково-дослідницької діяльності.</p> <p>СК 9. Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-освітнього процесу.</p>	<p>ПРН-13</p>	<p>Виявляти спроможність застосовувати інформаційні та комунікаційні технології, програмне забезпечення, статистичні методи аналізу в системі наукової та освітньої діяльності.</p>

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Аспірант: володіє теоретичними знаннями з курсу, досконало володіє практичним матеріалом (вільно ним оперує, грамотно його виконує, вміє застосовувати отриманні знання); вміє використовувати набуті знання та вміння у практичній діяльності; викладає теоретичний матеріал логічно грамотно, послідовно й самостійно; оперує понятійно-термінологічним апаратом.
82 – 89	Аспірант виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Швидко опрацьовує та засвоює матеріал, оперує понятійно-термінологічним апаратом. Але разом із тим допускає неточності, робить незначні помилки.
74 – 81	Аспірант виявляє повні знання із дисципліни, виявляє здатність до самостійного оновлення знань. Демонструє певні навички та уміння щодо прояву себе під час практичних занять, але професійно-виконавський комплекс виявляється обмежено (допускає несуттєві методичні неточності тощо).
64 – 73	Аспірант виявляє знання основного матеріалу в обсязі, показує знання використаної літератури, намагається аналізувати мистецькі явища, робити висновки, але при цьому допускає грубі помилки і не може самостійно викласти матеріал щодо заданої теми.
60 – 63	Аспірант виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, задовільному для подальшої фахової діяльності. Практична підготовка загалом відповідає вимогам, студент демонструє певні навички, але форма виступу нестабільна, є помітні погіршеності методичного характеру.
35 – 59	Аспірант емоційно скутий, не впевнений у своїх відповідях. Не розуміє основної сутності завдання, не може зробити висновки й узагальнення. Виступ невиразний та недосконалий.
1 – 34	Недбалість аспіранта над розвитком власної підготовки. Не демонструє належної форми публічного виступу та необхідних практичних навичок.

Розподіл балів (залік)

Поточний контроль						Разом	Сума
Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	Т. 6	75	100
13	12	13	12	13	12		
Контроль самостійної роботи						25	
4	4	4	4	5	4		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
---------------	-------------	-------------------------------

всі види навчальної діяльності		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 --73	D	
60 --63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: практичні завдання, завдання самостійної роботи, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Музична освіта: сучасні форми та методи. Функції музичної освіти. Формування духовної особистості – головна мета музичного навчання і виховання.

Тема 2. Принципові положення і педагогічні умови у музичній освіті. Педагогічні, психологічні, еколого-культурологічні вимоги до освітнього процесу.

Тема 3. Розвиток основних напрямів теорії і практики музичної освіти до ХХ століття у Західній Європі.

Тема 4. Європейська музична освіта до ХХ ст.: провідні методики та концепції.

Тема 5. Тенденції музичної освіти ХХ-ХХІ ст.: актуальні питання та завдання.

Тема 6. Провідні методики та концепції вітчизняної музичної освіти ХХ-ХХІ ст.: актуальні питання та завдання.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Музична освіта: сучасні форми та методи. Функції музичної освіти. Формування духовної особистості – головна мета музичного навчання і виховання.

Музична освіта як об'єкт наукового дослідження. Філософські засади мистецької освіти. Функції музичної діяльності: мотиваційно-виховна, культурологічна, пізнавальна, творчо-спонукальна, комунікативна, релаксаційна. Роль музичного мистецтва у формуванні духовних засад особистості.

Тема 2. Принципові положення і педагогічні умови у музичній освіті. Педагогічні, психологічні, еколого-культурологічні вимоги до освітнього процесу.

Розкриваються основні положення, що визначають сутність, зміст, узагальнені закономірності мистецького навчання, що органічно пов'язують окремі його елементи в єдине ціле. Поглибити знання з процесу інтеграції різних дисциплін та наук у процес музично-педагогічної діяльності.

Тема 3. Розвиток основних напрямів теорії і практики музичної освіти до XX століття у Західній Європі.

Загальна характеристика зарубіжної музично-педагогічної освіти в Європейських країнах до XX ст.: форми та методи музичної освіти. Проекція та взаємозв'язок із сучасними принципами навчання.

Тема 4. Європейська музична освіта до XX ст.: провідні методики та концепції.

Загальна характеристика науково-практичних підходів у європейській музичній освіті до XX століття: провідні школи та персоналії. Використання елементів методів та форм «традиційного» навчання в сучасному освітньому процесі. Основні завдання західноєвропейської музичної освіти до XX ст.

Тема 5. Тенденції музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.

Вивчення та аналіз провідних авторських методичних концепцій музичної освіти XX-XXI ст. в різних країнах світу (Г. Зилвей, Е. Жак-Далькроз, К. Орф, Х. Абреу та ін.).

Тема 6. Провідні методики та концепції вітчизняної музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.

Вивчення та аналіз провідних авторських методичних концепцій музичної освіти в Україні XX-XXI ст. (К. та С. Желєзнови, Д. Кабалевський, О. Лобова, К. Пігров, О. Ростовський, О. Рудницька, Б. Яворський та ін.).

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	практ	конс	самос-тійн		лек	практ	конс	самос-тійн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Тема 1. Музична освіта: сучасні форми та методи. Функції музичної освіти. Формування духовної особистості – головна мета музичного навчання і виховання.	15	2	2		10	16	2	2		14
Тема 2. Принципові положення і педагогічні умови у музичній освіті. Педагогічні, психологічні, еколого-культурологічні вимоги до освітнього процесу.	13		2		10	14				12
Тема 3. Розвиток основних напрямів теорії і практики музичної освіти до XX століття у Західній Європі.	15	2	4		10	16		2		14

Тема 4. Європейська музична освіта до XX ст.: провідні методики та концепції.	15		4		10	12				12
Тема 5. Тенденції музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.	16	2	4		10	16	2	2		14
Тема 6. Провідні методики та концепції вітчизняної музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.	16	2	4		10	16				14
Усього	90	8	22		60	90	4	6		80

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Т 1. Музична освіта: сучасні форми та методи. Функції музичної освіти. Формування духовної особистості – головна мета музичного навчання і виховання. Т 2. Принципові положення і педагогічні умови у музичній освіті. Педагогічні, психологічні, еколого-культурологічні вимоги до освітнього процесу.	2	2
2	Т 3. Розвиток основних напрямів теорії і практики музичної освіти до XX століття у Західній Європі. Т 4. Європейська музична освіта до XX ст.: провідні методики та концепції.	2	
3	Т 5. Тенденції музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.	2	
4	Т 6. Провідні методики та концепції вітчизняної музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.	2	2
Разом		8	4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Музична освіта: сучасні форми та методи. Функції музичної освіти. Формування духовної особистості – головна мета музичного навчання і виховання.	2	2
2	Принципові положення і педагогічні умови у музичній освіті. Педагогічні, психологічні, еколого-культурологічні вимоги до освітнього процесу.	2	
3	Розвиток основних напрямів теорії і практики музичної освіти до XX століття у Західній Європі.	4	2
4	Європейська музична освіта до XX ст.: провідні методики та концепції.	4	
5	Тенденції музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.	4	
6	Провідні методики та концепції вітчизняної музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.	4	2
Разом		22	6

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Зміст сучасної музичної освіти: форми та методи.	10	14

	Функції мистецької освіти. Формування духовної особистості – головна мета мистецького навчання і виховання.		
2	Принципи і педагогічні умови навчання музиці. Педагогічні, психологічні, валеологічні вимоги до проведення уроків музики.	10	12
3	Історія розвитку основних напрямків західноєвропейської теорії і практики музичної освіти до XX століття.	10	14
4	Провідні методики та концепції європейської музичної освіти до XX ст.: актуальні питання.	10	12
5	Провідні світові методики та концепції музичної освіти XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.	10	14
6	Провідні методики та концепції музичної освіти України XX-XXI ст.: актуальні питання та завдання.	10	14
Разом		60	80

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Абрамян В.Ц. Театральна педагогіка: [навч. посібник]. / В.Ц. Абрамян. Київ: Лібра, 1996. 224 с.
2. Андрущенко В. П. Духовна сутність освіти : метод. матеріал // Вища освіта України. 2007. № 1. С. 5-10.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студ. вищ. навч. закладів / Н.П. Волкова. Київ: Академія, 2003. 576 с.
4. Зязюн І. А. Естетичні засади розвитку особистості // Мистецтво у розвитку особистості : монографія / за ред. Н. Г. Ничкало. Чернівці, 2006. С. 14-36.
5. Козир А. В. Вступ до акмеології мистецької освіти : навч.-метод. посіб. / А. В. Козир, В. І. Федоришин. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. 263 с.
6. Мазоха Д.С. Педагогіка: Навчальний посібник / Д.С. Мазоха, Н.І. Опанасенко; М-во освіти і науки України. Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г.Сковороди. Київ: Центр навч. літ., 2005. 231 с.
7. Макарова Л.І. Основи психології і педагогіки / Л.І. Макарова, Й.М. Гах; М-во освіти і науки України. Ін-т менедж. та економіки "Галицька акад." Київ: Центр навч. л-ри, 2005. 111 с.
8. Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник. Кондор, 2005. 667 с.
9. Маригодов В.К. Педагогика и психология: аспекты активизации творчества и готовности к профессиональной деятельности / В.К. Маригодов, С.Е. Моторная; М-во образования и науки Украины. Севастополь. нац. техн. ун-т. Київ: ИД "Профессионал", 2005. 188 с.
10. Михайличенко О.В. Основи загальної та музичної педагогіки: теорія та історія. Суми : Наука, 2004. 211 с.
11. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Київ: Білоцерківська книжна фабрика, 2003. 615 с.
12. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
13. Пальчевський С.С. Педагогіка : Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2007. 575 с.
14. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2011. 640 с.
15. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник / О.П. Рудницька. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.

Допоміжні:

1. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : [навчальний посібник]. Київ: Академвидав, 2012. 256 с.

2. Коновець С. В. Розвиток креативності вчителя образотворчого мистецтва як нова освітня технологія // Професійно-мистецька школа у системі національної освіти України. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя, 2012. С. 109 – 116.

3. Огнев'юк В. О. Основні тенденції розвитку сучасної освіти / Віктор Олександрович Огнев'юк // Польсько-український / українсько-польський щорічник: «Освітологія». Київ : Едельвейс, 2013. Вип. 2. С. 9–14.

4. Орлов В. Ф. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін : теорія і технологія : [монографія] / В. Ф. Орлов ; за заг. ред. І. А. Зязюна. Київ : Наукова думка, 2003. 262 с.

5. Отич О. М. Теорія і практика художньо-естетичного розвитку майбутнього фахівця у системі професійної освіти // Зб. наук. праць Бердянського педагогічного університету. – Серія : Педагогічні науки. Бердянськ : БДПУ, 2006. № 2. С. 72 – 80.

6. Пехота О. М. Індивідуалізація професійно-педагогічної підготовки учителя : монографія; под общ. ред. И. А. Зязюна. Київ : Вища шк., 1997. 281 с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Персональний комп'ютер або ноутбук, мультимедійний проектор, екран для проектора, аудіо колонки.